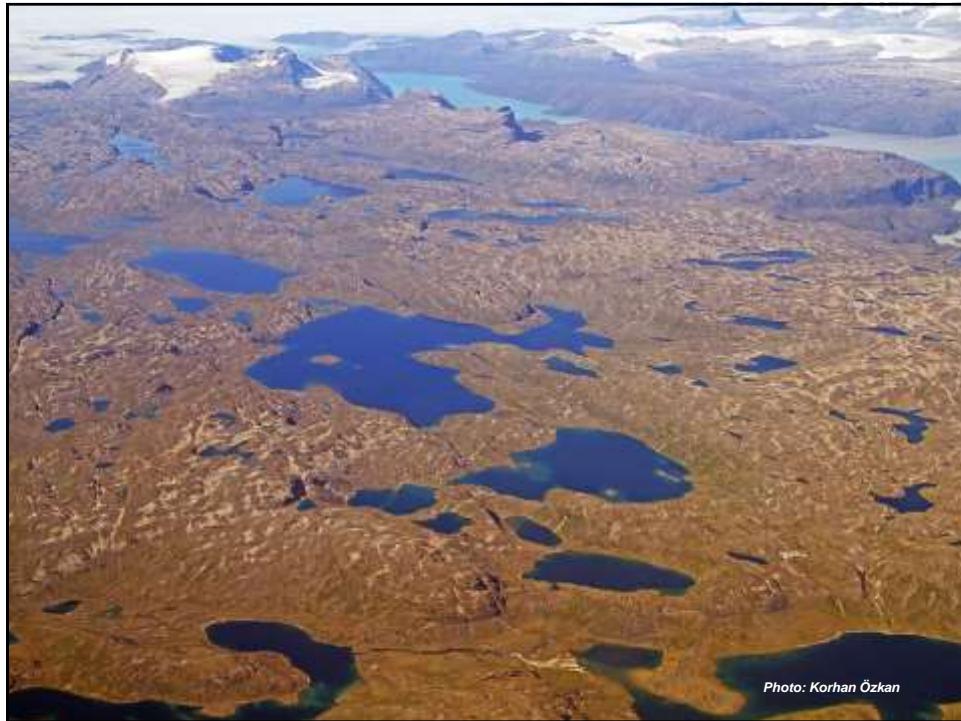

Ferskvandsundersøgelser i Grønland

Seniorforsker Torben L. Lauridsen
Arctic Research Centre, Bioscience, Aarhus Universitet

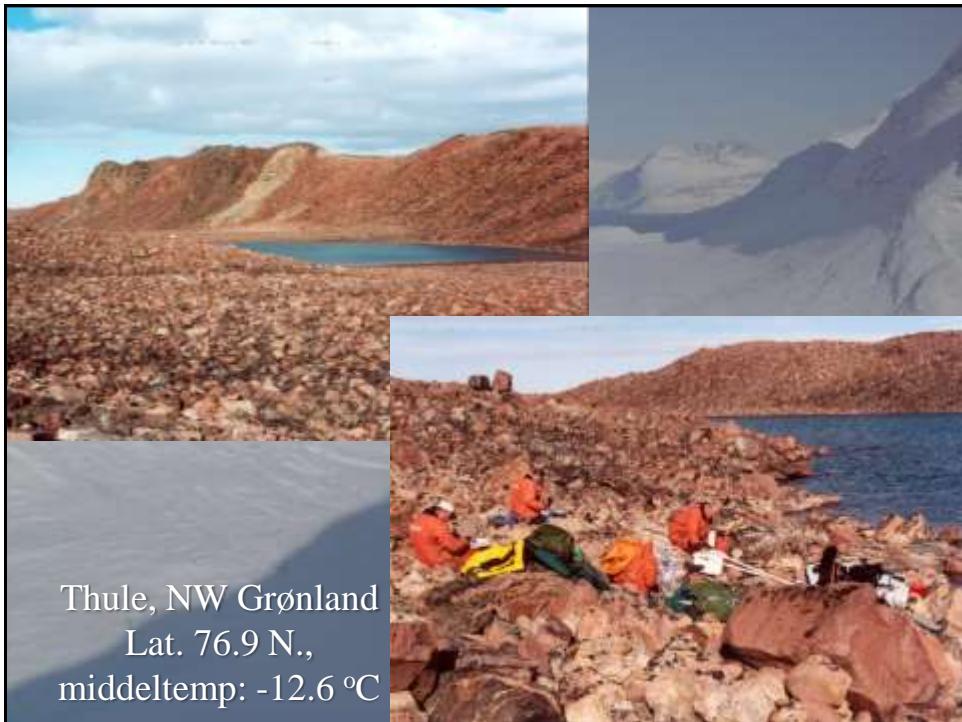

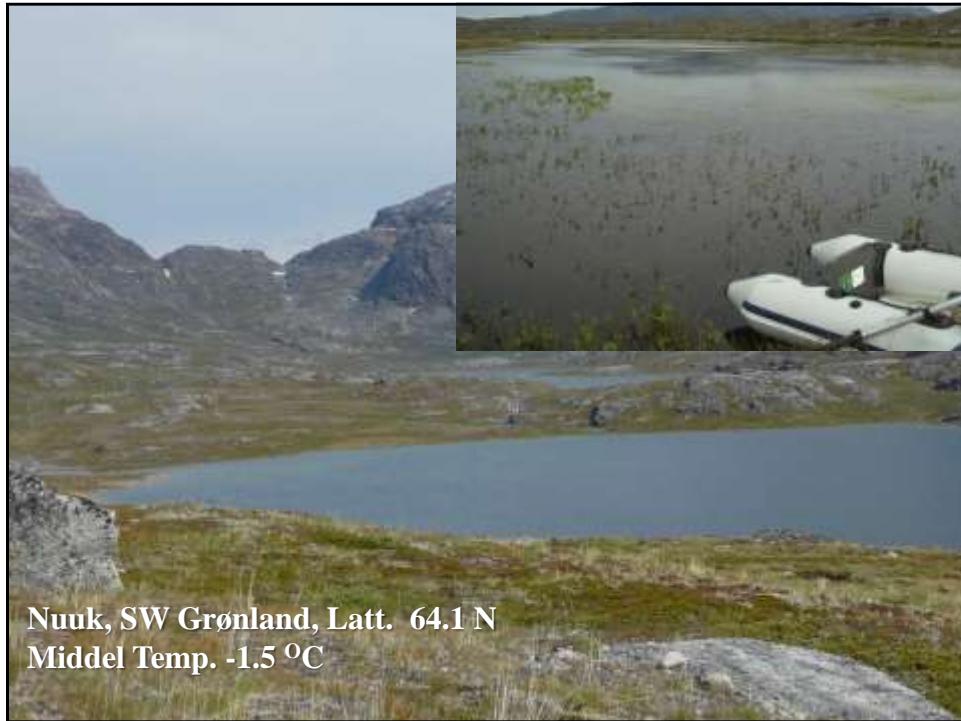

Undersøgelses- lokalisatører

Dyreplankton taxa i SW, NW og NE Grønland		
SW Greenland (15) NW Greenland (6) NE Greenland (8)		
<i>Acroperus harpae</i>		
<i>Alona rectangulata</i>		<i>Alona sp.</i>
<i>Bosmina longispina</i>	<i>Bosmina longirostris</i>	<i>B. longirostris</i>
<i>Chydorus sp.</i>	<i>Chydorus sp.</i>	<i>Chydorus sp.</i>
		<i>Ceriodaphnia sp.</i>
<i>Daphnia pulex</i>	<i>D. pulex</i>	<i>D. pulex</i>
<i>D. galeata</i>		
<i>Eury cercus glacialis</i>		
<i>Graptolebirus</i>		
<i>testudinaria</i>		
<i>Holopedium gibberum</i>		
	<i>Macrothrix hirsuticornis</i>	<i>M. hirsuticornis</i>
<i>Polyphemus pediculus</i>		
<i>Simocephalus vetulus</i>		
<i>Cyclops sp.</i>	<i>Cyclops sp.</i>	<i>Cyclops spp.</i>
<i>Harpacticoidae sp.</i>	<i>Harpacticoidae sp.</i>	<i>Harpacticoidae sp.</i>
<i>Leptodiaptomus sp.</i>		
<i>Ternorida sp.</i>		

Smådyr og fisk i de grønlandske søer

- **damrokker og ferejer**
- **dyreplankton**
- **fisk**
 - **fjeldørred**
 - **3-pigget hundestejle**

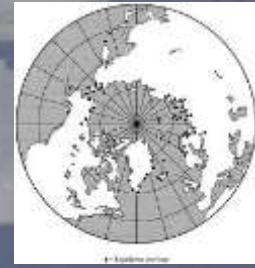
Hvordan ser fødekæden ud?

- **med og uden fisk**

**Hvad betyder klimaændringerne for
søerne?**

Damrokken, Lepidurus Arcticus

- Et stort bundlevende krebsdyr
- Op til 3,5 cm på en sæson
- Fødeemner
 - bakterier, algebelægninger, dyreplankton, kannibalisme

Ferejen, Branchianecta

- Et stort fritsvømmende krebsdyr
- lever af bakterier
- alger
- små dyreplankton
 - hjuldyr

Photo: Korhan Özkan

Store cladocerer og copepoder

Daphnia

Leptodiaptomus sp og Mesocyclops

- et fritsvømmende krebsdyr (1-3 mm)
- lever af bakterier og alger
- lever af bakterier og alger
- fritsvømmende krebsdyr (1-2 mm)
- lever af bakterier og alger
- Mesocyclops desuden af små dyreplankton

Fjeldørred, *Salvelinus alpinus*

Æder:

- Store dyreplankton
 - Dafnier
 - Vandlopper
- Myggelarver
- Snegle
- Hundestejler
- Andre bunddyr

3-pigget hundestejle, *Gasterosteus aculeatus*

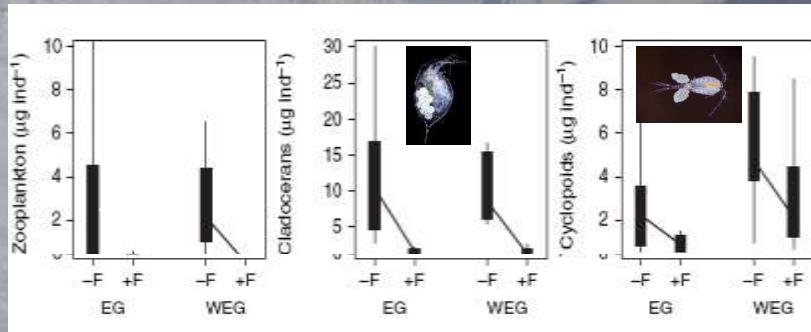
Æder:

- Store og små dyreplankton
 - Dafnier
 - Vandlopper
 - hjuldyr
- Myggelarver
- Andre bunddyr

The map shows the Arctic Ocean and the Greenland Sea. Key locations labeled include Qaanaaq / Thule, Zackenberg, Ittoqqortoormiit, Søresbysund, Nuuk / Godthåb, and the Denmark Strait. A legend indicates ice limits: High-arctic (yellow), Low-arctic and sub-arctic (green), Pack ice limit September (light blue), and Pack ice limit April (dark blue).

Top down kontrol i arktiske søer

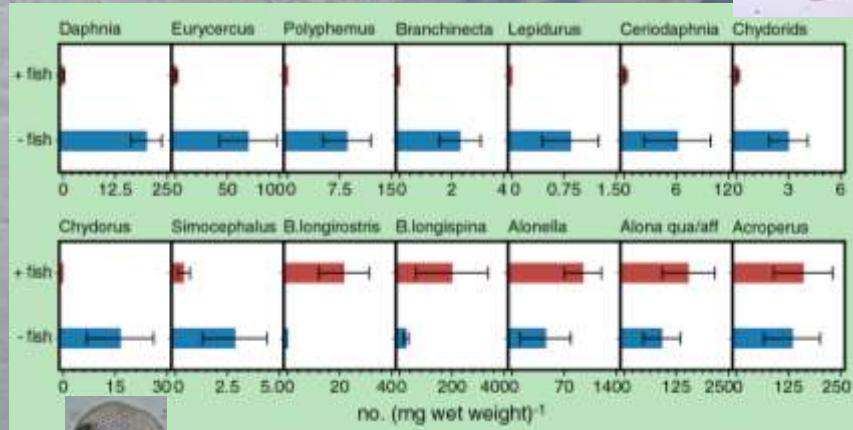

Markant forskel i størrelses-strukturen af zooplankton afhængig af om fisk er tilstede eller ej

Jeppesen et al, in press.

Zooplankton rester i overfladesediment – Vestgrønland

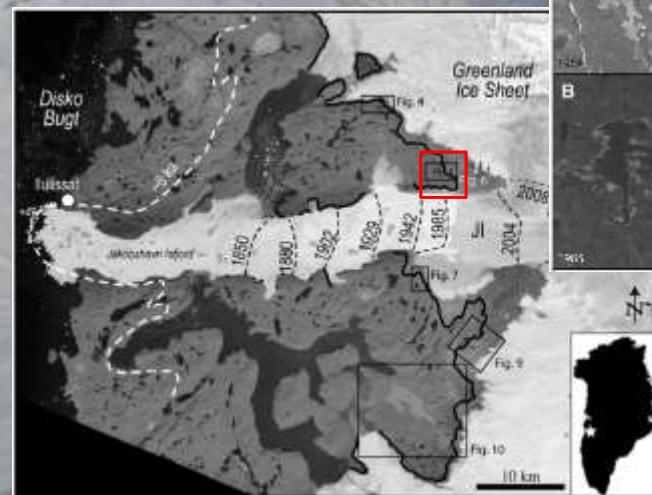
Jeppesen et al, unpubl

Photo: Thomas Davidson

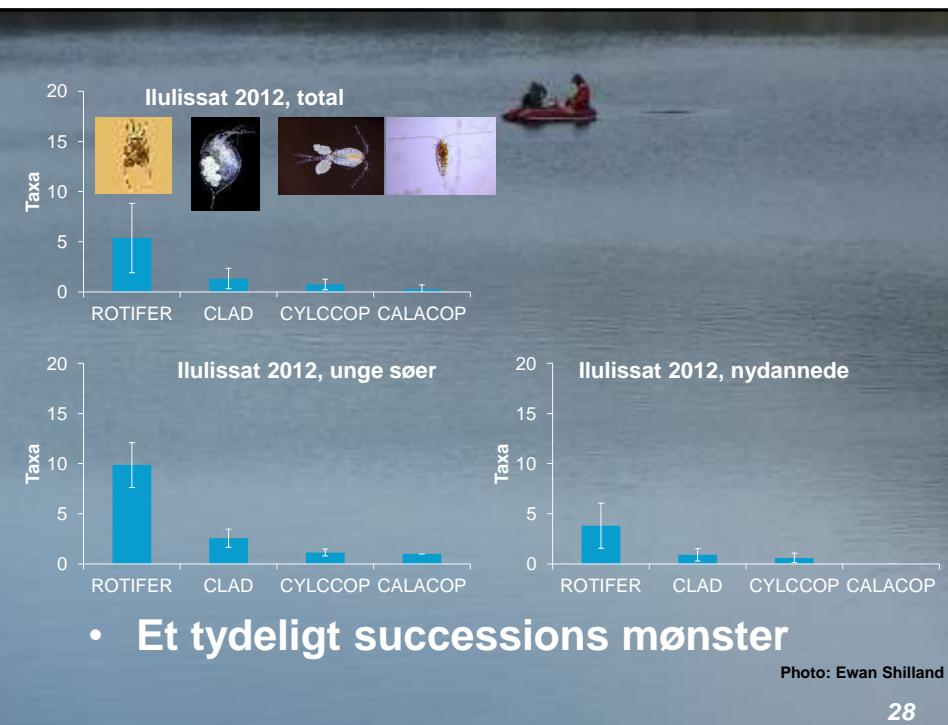
Gletcher sør

Dannet af tilbagetrækkende gletchere

Briner et al., 2010

27

I de grønlandske søer finder vi

- Få arter af såvel fisk som smådyr
- Spredningsbarrierer pga. geografi og klima
- Meget kort klimabetinget livscyclus
- Søer uden fisk er kendtegnet ved store karakteristiske 'smådyr' (og afgræssede sten ved bredden)
- Systemerne er meget følsomme overfor invasive fisk og klimabetingede ændringer

